

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (második tanács)

2005. december 15. *

A C-344/03. sz. ügyben,

az EK 226. cikk alapján kötelezettségszegés megállapítása iránt 2003. augusztus 1-jén

az **Európai Közösségek Bizottsága** (képviselik: G. Valero Jordana és P. Aalto, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

felperesnek

a **Finn Köztársaság** (képviseli: T. Pynnä, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

alperes ellen

benyújtott keresete tárgyában,

* Az eljárás nyelve: finn.

A BÍRÓSÁG (második tanács),

tagjai: C. W. A. Timmermans tanácselnök, C. Gulmann (előadó); R. Schintgen,
G. Arestis és J. Klučka bírák,

főtanácsnok: D. Ruiz-Jarabo Colomer,
hivatalvezető: K. Sztranc tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2005. szeptember 22-i tárgyalásra,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az
ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Keresetében az Európai Közösségek Bizottsága annak megállapítását kéri a
Bíróságtól, hogy a Finn Köztársaság – mivel az Osztrák Köztársaság, a Finn
Köztársaság és a Svéd Királyság csatlakozásának feltételeiről, valamint az Európai
Unió alapját képező szerződések kiigazításáról szóló okmánnyal (HL 1994. C 241.,
21. o. és HL 1995. L 1., 1. o.) módosított, a vadon élő madarak védelméről szóló,
1979. április 2-i 79/409/EGK tanácsi irányelv (HL L 103., 1. o.; magyar nyelvű

különkiadás 15. fejezet, 1. kötet, 98. o., a továbbiakban: az irányelv) 9. cikkének (1) bekezdésében foglalt eltérést nem az e rendelkezésben rögzített kritériumoknak megfelelően alkalmazta, továbbá nem bizonyította, hogy a vízimadaraknak a szárazföldi Finnországban és Åland tartományban történő tavaszi vadászata során teljesültek az ugyanezen rendelkezésben az ilyen eltérés engedélyezéséhez meghatározott, különösen a „más kielégítő megoldás” hiányával és „kis számú [egyeddel]” kapcsolatos kritériumok alkalmazására vonatkozó feltételek, különösen az alábbi madárfajok tekintetében: pehelyréce (*Somateria mollissima*), kerceréce (*Bucephala clangula*), örvös bukó (*Mergus serrator*), nagy bukó (*Mergus merganser*), füstös réce (*Melanitta fusca*) és kontyos réce (*Aythya fuligula*) – nem teljesítette az említett irányelvből eredő kötelezettségeit.

Jogi háttér

A közösségi szabályozás

2 Az irányelv 7. cikke szerint:

„(1) A Közösség egész területén lévő állományszintjük, földrajzi elterjedésük és szaporodási rátájuk alapján a II. mellékletben felsorolt fajok nemzeti jogszabályok adta kereteken belül vadászhatók. A tagállamok biztosítják, hogy e fajok vadászata ne ássa alá az elterjedési területükön tett védelmi erőfeszítéseket.

(2) A II. melléklet 1. részében meghatározott fajok azon a földrajzilag meghatározott tengeri és szárazföldi területen vadászhatók, ahol ezen irányelv alkalmazandó.

(3) A II. melléklet 2. részében meghatározott fajok csak abban a tagállamban vadászhatók, amelyeknél ez fel van tüntetve.

(4) A tagállamok biztosítják, hogy a hatályos nemzeti előírások alapján történő vadászat – beleértve a solymászatot is, amennyiben ezt gyakorolják – megfeleljen az ésszerű hasznosítás és az ökológiailag kiegyensúlyozott állományszabályozás elveinek, és hogy ez a gyakorlat összeegyeztethető legyen e fajok, különösen a vonuló fajok, állományainak vonatkozásában a 2. cikkből következő intézkedésekkel. Biztosítják különösen azt, hogy azokat a fajokat, amelyekre a vadászati jogszabályok vonatkoznak, ne vadásszák sem a fészekrakás, sem a fiókanevelés időszakában, sem a szaporodás különböző szakaszaiban. A vonuló fajok esetében biztosítják különösen azt, hogy azokat a fajokat, amelyekre a vadászati törvények vonatkoznak, ne vadásszák szaporodási időszakukban vagy a fészekrakási területükre történő visszatérésük során. A tagállamok megküldik a Bizottság részére a vadászati rendelkezéseik gyakorlati alkalmazására vonatkozó valamennyi ide vonatkozó információt”.

3 Az irányelv 9. cikkének (1) bekezdése szerint:

(1) A tagállamok, ha nincs más kielégítő megoldás, eltérhetnek az 5., 6., 7. és 8. cikk rendelkezéseitől a következő okok miatt:

[...]

c) szigorúan szabályozott feltételek mellett és szelektív alapon, egyes madarak kis számú befogásának, tartásának vagy egyéb ésszerűen megindokolható hasznosításának engedélyezése érdekében”.

- 4 Az irányelv 16. cikkének (1) bekezdése szerint az irányelv egyes részeinek a műszaki és tudományos fejlődéshez történő hozzáigazításához szükséges módosítások céljából létrejön az irányelvnek a tudományos és műszaki fejlődéshez történő hozzáigazításával foglalkozó bizottság, amely a tagállamok képviselőiből áll, és amelynek elnöke a Bizottság egyik képviselője. Az irányelvnek a tudományos és műszaki fejlődéshez történő hozzáigazításával foglalkozó, az irányelv 16. cikkének megfelelően létrehozott bizottság az ORNIS bizottság.
- 5 Az irányelv II. melléklete többek között említést tesz a pehelyrécéről, a kercerécéről, az örvös bukóról, a nagy bukóról, a füstös récéről, a konytos récéről és a jeges récéről (*Clangula hyemalis*).

A nemzeti szabályozás

A szárazföldi Finnországot illetően

- 6 Az 1998. november 27-i 869. sz. törvényerejű rendelettel módosított, a vadásatról szóló, 1993. július 12-i 666. sz. törvényerejű rendelet 24. §-a (a továbbiakban: vadásatról szóló törvényerejű rendelet) az alábbi módon határozza meg a rendes vadászati tilalmi időt:

„Rendes vadászati tilalmi idő

A vadállomány az alábbiak szerint áll védelem alatt:

[...]

13) [...] kerceréce, [...] pehelyréce tojója és az adott évben kikelt egyede: január 1-jétől augusztus 20-án 12 óráig;

14) pehelyréce hímje január 1-jétől május 31-ig;

15) jeges réce, örvös bukó és nagy bukó január 1-jétől augusztus 31-ig”.

7 A vadásatról szóló törvényerejű rendelet 29. §-a a vadászati tilalmi időre vonatkozólag bizonyos eltéréseket ír elő a következők szerint:

„Egyes vízimadárfajok tavaszi vadászata:

Más kielégítő megoldás hiányában és annyiban, amennyiben a vadászat nem veszélyezteti az állomány védelmének kedvező szintjét, az Uusimaa, Varsinais-Suomi és Satakunta tartományok vadászati körzeteinek területén fekvő tengerparti települések területén szokásos tartózkodási hellyel rendelkező személyek jogosultak a 24. § első bekezdésében előírt rendes vadászati tilalmi idő ellenére a jeges réce, pehelyréce, kerceréce és örvös bukó hím egyedeit április 10-től május 21-ig kis számban vadászni”.

8 Az 1998–2001. években a mezőgazdasági és erdészeti minisztérium a vadásatról szóló törvényerejű rendelet alkalmazásával rendszeresen engedélyezte az összes madárfaj, illetőleg közülük egyes fajok vonatkozásában tavaszi vadászati engedélyek kiállítását.

Az Åland-szigeteket illetően

- 9 A 68/1995. és 46/1999. sz. tartományi törvényekkel módosított, az Åland tartományban történő vadászatról szóló, 1985. július 5-i 31. sz. Åland tartományi törvény (Jaktlag för landskapet Åland 5.7.1985/31; a továbbiakban: 31. sz. tartományi törvény) 20. §-ának első és második bekezdése előírja:

„Åland tartomány hatóságai, a vadásztársaságok véleményének kikérését követően, tartományi rendelettel jogosultak a vadászható fajokat, az ezekre vonatkozó vadászati idényt és vadászterületet, valamint a valamely faj vadászatára alkalmazandó feltételeket meghatározó rendelkezések kibocsátására. A második és harmadik bekezdésben foglalt kivételektől eltekintve, a madárfajok vadászata nem engedélyezett a fészekrakási helyükre történő visszatérési útvonaluk során, valamint a fiókanevelés időszakában és a szaporodás különböző szakaszaiban sem. Más kielégítő megoldás hiányában, Åland tartomány hatóságai jogosultak valamely március 15. és május 25. közé eső bizonyos időszakra a pehelyréce, a füstös réce, a kontyos réce, a kerceréce, az örvös bukó, a nagy bukó, a jeges réce és az erdei szalonka egyedeinek kis számban történő vadászatára szóló engedélyt kiadni. [...]”

- 10 Åland tartományban a szeptember 1-je és december 31. közötti időszakban a következő madárfajok vadászata engedélyezett: kontyos réce, kerceréce, jeges réce, nagy bukó, örvös bukó és erdei szalonka.

- 11 Az 1998–2001. években Åland tartomány hatóságai a 31. sz. tartományi törvény 20. §-ának második bekezdésében felsorolt összes madárfajra, illetőleg közülük egyes fajokra vonatkozó tavaszi vadászati engedély kiállítását engedélyezték.

A jogvita előzményei és a pert megelőző eljárás

- 12 Miután a Bizottság 1995-ben és 1996-ban a madarak finnországi tavaszi vadászatával kapcsolatos panaszokat kapott, 1998. február 19-én felszólító levelet intézett a Finn Köztársasághoz, amelyben megállapította, hogy e tagállam az irányelv 7. cikkének (4) bekezdését megsértve, engedélyezi az irányelv II. mellékletében felsorolt egyes vízi vadmadárfajok tavaszi vadászatát fészekrakásuk időszakában, mind a szárazföldi Finnországban, mind pedig az Åland-szigeteken. A Bizottság szerint az irányelv 9. cikke (1) bekezdésének c) pontjában foglalt eltérés alkalmazhatóságához megkövetelt feltételek nem álltak fenn. A Bizottság e felszólításban kiemelte, hogy a „más kielégítő megoldás” hiányával és a „kis számú [egyeddel]” kapcsolatos kritériumok nem teljesültek.
- 13 Mivel az említett felszólító levélre érkezett választ nem találta kielégítőnek, a Bizottság 1999. április 28-án indokolással ellátott véleményt intézett a Finn Köztársasághoz, amelyben lényegében megismételte a felszólításban felsorolt kifogásokat, és felhívta e tagállamot, hogy a közléstől számított két hónapon belül hozza meg a véleménynek való megfeleléshez szükséges intézkedéseket.
- 14 A finn kormány az indokolással ellátott véleményre 1999. június 21-i és 2001. március 30-i levelével válaszolt.

- 15 A finn hatóságok válaszainak vizsgálatát követően, 2001. július 25-én a Bizottság egy indokolással ellátott kiegészítő véleményt adott, amelyben megerősítette előző álláspontját.
- 16 Mivel a Finn Köztársaság az említett, indokolással ellátott kiegészítő véleményre azt válaszolta, hogy véleménye szerint az irányelv 9. cikke (1) bekezdésének c) pontjában foglalt eltérés alkalmazhatóságához szükséges feltételek teljesültek, a Bizottság a jelen kereset benyújtása mellett döntött.

A keresetről

- 17 A Bizottság, noha elismeri, hogy a szabadidős tevékenységként űzött tavaszi vadászat tekinthető „ésszerűen megindokolható hasznosításnak” az irányelv 9. cikke (1) bekezdésének c) pontja szerint, jelen esetben azon az állásponton van, hogy egy ilyen vadászati mód nem teljesíti sem a más kielégítő megoldás hiányára, sem a kis számú madáregyed elejtésére vonatkozó feltételt.

A más kielégítő megoldás hiányáról

A felek érvei

- 18 A Bizottság szerint a jelen ügyben vitás madárfajok tekintetében létezik – mind a szárazföldi Finnországban, mind pedig az Åland-szigeteken – a tavaszi vadásztól eltérő kielégítő megoldás. A Bizottság a Finn Köztársaság által becsatolt tanulmányra

hivatkozva előadja, hogy valamennyi vagy közel valamennyi tavasszal vadászható madárfaj általában ősszel is előfordul azon a területen, ahol a tavaszi vadászatot gyakorolják. Ily módon a pehelyréce, a kerceréce, a nagy bukó és a kontyos réce tavaszi vadászata nem igazolható azzal a ténnyel, hogy ezek a fajok az említett területeken ősszel nem fordulnak elő.

- 19 Ezzel szemben a Bizottság elismeri, hogy ésszerűen nem tűnik lehetségesnek a jeges récére ősszel ugyanazokban a régiókban vadászni, amelyekben a vadászatot tavasszal gyakorolják.
- 20 Az örvös bukót és a füstös récét illetően a Bizottság úgy véli, hogy vadászatuk bizonyos mértékben ősszel nehezebb.
- 21 Akárhogyan is, a jelen ítélet 19. és 20. pontjában említett három madárfajt illetően a Bizottság úgy véli, hogy őszi vadászatuk, még ha a tavasszal elejtett egyedek számát nem is éri el, valamint „az ősszel előforduló vízimadárfajok vadászata” a tavaszi vadászat helyettesítésére alkalmas, más kielégítő megoldást jelentenek. E három fajnak ugyanis nincs semmi olyan különös rendeltetése, amely megakadályozná ugyanazon a területen valamely más vaddal történő helyettesítésüket. Különösen a jeges réce helyettesíthető a tőkés récével, a csörgő récével vagy a fűnyúló récével. A Bizottság másodlagosan úgy ítéli meg, hogy az ősszel elő nem forduló vízimadarak tavaszi vadászatát annyiban lehetne engedélyezni, amennyiben az irányelv 9. cikke (1) bekezdésének c) pontjában előírt egyéb feltételek teljesülnek.

- 22 A finn kormány azt állítja, hogy nincs a Finnországban jelenleg űzött tavaszi vadászatot helyettesítő, más kielégítő helyettesítő megoldás. E tekintetben a kötelezettségszegés megállapítása iránti keresettel érintett minden madárfajjal kapcsolatban megjelöli azokat az okokat, amelyek miatt egy ilyen megoldás nem képzelhető el.
- 23 A finn kormány előadja, hogy a szárazföldi Finnországban a tavaszi vadászat 2001 tavasza óta valójában csak a jeges récét, a pehelyrécét és a nagy bukót érintette. Az Åland-szigeteken a jelen ítélet 5. pontjában felsorolt valamennyi madárfaj vadászható tavasszal.
- 24 A pehelyrécével kapcsolatban a finn kormány előadja, hogy az illetékes hatóságok a rendelkezésükre álló információk alapján úgy ítélték meg, hogy e faj tavaszi vadászata egyes földrajzi körzetekben szükséges, mivelhogy a pehelyréce példányai ősszel nem fordulnak elő megfelelő számban ahhoz, hogy vadászni lehessen rájuk. E fajok az említett körzetekben ősszel jelen lévő egyedei ugyanis tojók vagy az év során kikelt fiókák. Ezenkívül, a finn kormány állítása szerint a finn területen fészket rakó madárfajról van szó, amelynek érdekében és a fészekrakás eredményességének előmozdítása érdekében a vadászok eltávolítják az érintett övezetekben élő kis ragadozókat.
- 25 A kerceréce és a kontyos réce vadászata nem lehetséges ősszel, minthogy ekkor a madarak nagyobb számú csoportokban a parttól több mint 50 méter távolságra tartózkodnak. A madárvadászathoz használt karabélyok hordtávolsága ugyanis legfeljebb 35 méter, a puskák használata pedig biztonsági okokból nem engedélyezett. Ezenkívül a kerceréce lyukba fészket rakó faj, amelynek az ember által felállított fészkelőhelyre van szüksége. A gyakorlatban e fészkelőhelyek többségét

vadászok helyezik ki. A vadászat tehát jelentőséggel bír a madár szaporodása szempontjából.

- 26 A nagy bukó tavaszi vadászatát lényegében az a szükségszerűség teszi igazolhatóvá, hogy az e faj szaporodásához elengedhetetlen fészkelőhelyek felállítását embereknek – különösen vadászoknak – kell biztosítaniuk.

- 27 A jeges récével, a füstös récével és az örvös bukóval kapcsolatban a finn kormány előadja, hogy ezek vadászata ősszel nem lehetséges, minthogy e fajok abban az évszakban nincsenek olyan számban jelen, amely a tavaszi vadászatra kijelölt földrajzi körzetekben történő vadászatukhoz szükséges.

- 28 Végül a finn kormány vitatja a Bizottságnak azt az érvét, miszerint a más kielégítő megoldás hiányának kritériuma nem teljesül abban az esetben, ha valamely vízimadárfaj tavaszi vadászata megfelelően helyettesíthető valamely más faj őszi vadászatával. Ezzel kapcsolatban a finn kormány kifejti, hogy a Bizottság érvelése nem egyeztethető össze a fajonkénti megközelítést alkalmazó és a madárfajonkénti védelmet előírányzó irányelv alapjaival. Egyébiránt nem várható el, hogy valamely faj vadászatát egy másik faj vadászatával helyettesítsék, annak vizsgálata nélkül, hogy az előbbi faj vadászatának növekedése milyen módon hat ki annak védelmére.

A Bíróság álláspontja

- 29 Az irányelv 7. cikkének (1) bekezdése szerint a II. mellékletben felsorolt fajok nemzeti jogszabályok adta kereteken belül vadászhatók. Ugyanezen cikk (4) bekez-

dése azonban előírja, hogy a tagállamok biztosítják különösen azt, hogy azokat a fajokat, amelyekre a vadászati jogszabályok vonatkoznak, ne vadásszák sem a fészekrakás, sem a fiókanevelés időszakában, sem a szaporodás különböző szakaszaiban.

- 30 Jelen esetben, az előttünk lévő jogvitában érintett – ezen ítélet 5. pontjában felsorolt – fajok az előbbi pontban hivatkozott két rendelkezés hatálya alá tartoznak. Márpedig bizonyos az, hogy a Finnországban hatályban lévő tavaszi vadászati idények megfelelnek a szóban forgó madárfajok fészekrakási időszakainak. Éppen ezért, az irányelv 7. cikkének (4) bekezdése értelmében a kérdéses időszakokban azokra nem volna szabad vadászni.
- 31 Mindazonáltal az irányelv 9. cikke (1) bekezdésének c) pontja – az e rendelkezésben felsorolt feltételek betartása esetén – lehetőséget ad a II. mellékletben szereplő fajok vadászatára az irányelv 7. cikke (4) bekezdésében megjelölt időszakokban, tehát például a fészekrakás, a fiókanevelés időszakában, vagy a szaporodás különböző szakaszaiban (lásd ilyen értelemben a C-182/02. sz., Ligue pour la protection des oiseaux és társai ügyben 2003. október 16-án hozott ítélet [EBHT 2003., I-12105. o.] 9–11. pontját és a C-135/04. sz., Bizottság kontra Spanyolország ügyben 2005. június 9-én hozott ítélet [EBHT 2005., I-5261. o.] 17. pontját).
- 32 Az ilyen vadászat engedélyezéséhez az irányelv 9. cikke (1) bekezdésének c) pontja alapján teljesítendő feltételek között szerepel az egyéb kielégítő megoldás hiányára vonatkozó feltétel (lásd a fent hivatkozott Ligue pour la protection des oiseaux és társai ügyben hozott ítélet 15. pontját és a Bizottság kontra Spanyolország ügyben hozott ítélet 18. pontját).

- 33 Márpedig ezt a feltételt nem lehet teljesítettnek tekinteni, ha a kivételes jelleggel megnyitott vadászati idény szükségtelenül egybeesik azokkal az időszakokkal, amelyek idejére az irányelv különleges védelmet kíván biztosítani. Ilyen szükség-szerűség különösen akkor nem áll fenn, ha a vadászatot kivételesen engedélyező intézkedés egyedüli célja egyes madárfajok vadászati idényének meghosszabbítása olyan területekre nézve, amelyeket e madárfajok már felkerestek az irányelv 7. cikkének megfelelően megállapított vadászati idényekben (lásd a fent hivatkozott Ligue pour la protection des oiseaux és társai ügyben hozott ítélet 16. pontját és a Bizottság kontra Spanyolország ügyben hozott ítélet 19. pontját).
- 34 A jelen ítélet 5. pontjában felsorolt hét madárfajjal kapcsolatban előzetesen fontos megállapítani, hogy az indokolással ellátott kiegészítő véleményben szabott határidő lejártakor – amint az a jelen ügy iratanyagához becsatolt iratokból kitűnik és a finn kormány nyilatkozataival összhangban – a szárazföldi Finnországban csak a jeges réce, a pehelyréce és a nagy bukó volt vadászható. Ezzel szemben mind a hét madárfaj vadászható volt az Åland-szigeteken. Ebből az következik, hogy csak a jeges réce, a pehelyréce és a nagy bukó volt tavasszal vadászható mind a szárazföldi Finnországban, mind az Åland-szigeteken.
- 35 A pehelyrécét illetően meg kell jegyezni, hogy a Riista ja kalatalouden tutkimuslaitos (vad- és haltanulmányozási intézet) által készített és a felek által hivatkozott madártani tanulmányból (a továbbiakban: tanulmány) kitűnik, hogy e faj nem elhanyagolható számú példánya található az ősz kezdetétől a tavaszi vadászterületeken. A finn kormány azon állítását, miszerint e fajnak az említett területeken ősszel előforduló egyedei tojók vagy az év során kikelt fiókák, nem támasztja alá semmilyen bizonyíték; ezt egyébként a finn kormány is elismeri. Végül, noha igaz, hogy a vadászok a kis ragadozók tavasszal, a pehelyréce fészekrakása eredményességének előmozdítása végett történő vadászatával a természetes környezet gondozásával kapcsolatos tevékenységet végeznek, ebből nem következik, hogy ez a tevékenység csak azzal a feltétellel végezhető el, hogy a pehelyréce vadászatát tavasszal lehetővé teszik.

- 36 Következésképpen nem tekinthető bizonyítottnak, hogy a pehelyréce kivételesen lehetővé tett tavaszi vadászata teljesíti az irányelv 9. cikke (1) bekezdésének c) pontjában foglalt, a más kielégítő megoldás hiányával kapcsolatos feltételt.
- 37 A kerceréce és a kontyos réce vonatkozásában nem vitás, hogy ősszel e madárfajok bizonyos számban előfordulnak a tavaszi vadászterületeken. Ezenkívül a tanulmányból az következik, hogy e fajok 36–37%-ának a tavaszi vadászterületeken ősszel előforduló példányai a parttól több mint 50 méter távolságra tartózkodnak. E tanulmány egyébként úgy pontosít, hogy a madarak előbbieik szerint megjelölt százalékaránya mozgó hajóból végzett számlálásból adódik, és pillanatnyi állapotnak felel meg. Ezzel ellentétben a vadászat időben elhúzódó tevékenység, amelynek keretében a vadász kívárja, hogy a madarak helyet változtassanak. Következésképpen, az említett tanulmány szerint, a partról vadászható madarak százalékaránya még jelentősebb, mint a hivatkozott számlálás során kapott eredmény.
- 38 Ami közelebbről a kercerécét illeti, noha elismerhető, hogy a vadászok a fészkelőhelyek tavaszi vadászati idényben történő felállításával e faj szaporodása szempontjából hasznos tevékenységet végeznek, ebből nem következik, hogy ez a tevékenység csak azzal a feltétellel végezhető el, hogy a pehelyréce vadászatát tavasszal lehetővé teszik.
- 39 E feltételek között meg kell állapítani, hogy a finn kormány nem bizonyította, hogy a kerceréce és a kontyos réce tavaszi vadászata esetében teljesül az irányelv 9. cikke (1) bekezdésének c) pontjában foglalt, a más kielégítő megoldás hiányára vonatkozó feltétel.

- 40 A nagy bukó tavaszi vadászatát illetően, amelyet a finn kormány szerint lényegében az tesz igazolhatóvá, hogy az e faj szaporodásához elengedhetetlen fészkelőhelyek felállítását embereknek – különösen vadászoknak – kell biztosítaniuk, elegendő utalni – *mutatis mutandis* — a jelen ítélet 38. és 39. pontjára.
- 41 Az örvös bukó és a füstös réce vonatkozásában meg kell jegyezni, hogy a finn kormány – anélkül, hogy kijelentéseire bizonyítékot szolgáltatott volna – annak közlésére szorítkozott, hogy e két faj vadászata ősszel nem lehetséges, minthogy akkor az örvös bukó és a füstös réce nem fordul elő megfelelő számban ahhoz, hogy a tavaszi vadászatra kijelölt földrajzi körzetekben vadászni lehessen rájuk. Márpedig a tanulmányból kitűnik, hogy legalábbis az őszi bizonyos időszakában – noha a tavaszhoz képest érezhetően kisebb számban – e két faj ténylegesen előfordul az Åland-szigeteken.
- 42 Meg kell tehát állapítani, hogy nem bizonyosodott be az, hogy az örvös bukó és a füstös réce tavaszi vadászata esetében teljesül az irányelv 9. cikke (1) bekezdésének c) pontjában foglalt, a más kielégítő megoldás hiányára vonatkozó feltétel.
- 43 Ami végül a jeges récét illeti, amely madárfaj kifejezett feltüntetését kereseti kérelmeiben a Bizottság szerencsétlenül elmulasztotta, noha keresetlevelében az alperes tagállammal szemben kifogásolta e madárfaj tavaszi vadászatának anélkül történt engedélyezését, hogy teljesülne a más kielégítő megoldás hiányára vonatkozó feltétel, nem vitatott, hogy ősszel nem lehet rá vadászni a tavaszi vadászatra kijelölt földrajzi körzetekben.

44 E tekintetben meg kell jegyezni, hogy az említett körzetekben előforduló más vízimadárfajoknak a jeges réce tavaszi vadászata helyett történő őszi – sőt tavaszi – vadászatának engedélyezésében álló intézkedés nem tekinthető az irányelv 9. cikke (1) bekezdésének c) pontja szerinti más kielégítő megoldásnak. Egy ilyen megoldás ugyanis e rendelkezés – legalábbis részbeni – kiüresítésének kockázatával járna, minthogy lehetővé tenné egyes területeken bizonyos madárfajok vadászatának megtiltását akkor is, ha kis számú egyed elejtése elméletileg nem veszélyezteti a faj populációjának megfelelő szinten tartását, tehát megfelel e fajok ésszerűen megindokolható hasznosításának (lásd ilyen értelemben a fent hivatkozott Ligue pour la protection des oiseaux és társai ügyben hozott ítélet 17. pontját). Ezenkívül, hacsak nem feltételezzük, hogy a vadászat szempontjából minden madárfaj egyenértékű, az említett megoldás akárhogy is, jogbizonytalanság forrása lenne, mivel az alkalmazandó szabályozás alapján nem helyettesíthető valamely faj vadászata más faj vadászatával.

45 Következésképpen a jeges réce tavaszi vadászata esetében teljesül az irányelv 9. cikke (1) bekezdésének c) pontjában foglalt, a más kielégítő megoldás hiányára vonatkozó feltétel.

46 Figyelembe véve az előző megállapításokat, helyt kell adni a Bizottság arra alapított kifogásának, hogy a pehelyréce, a kerceréce, az örvös bukó, a nagy bukó, a füstös réce és a kontyos réce tavaszi vadászata nem felel meg az irányelv 9. cikke (1) bekezdésének c) pontjában foglalt, a más kielégítő megoldás hiányára vonatkozó feltételnek.

A kis számú egyedről

A felek érvei

- 47 A Bizottság emlékeztet arra, hogy az ORNIS bizottság szerint a „kis számú [egyed]” alatt a kérdéses faj éves átlagos halálozásának 1%-ánál alacsonyabb számot kell érteni a nem vadászható fajok vonatkozásában, és körülbelül 1%-nak megfelelő számot a vadászható fajok esetében.
- 48 Márpedig a pehelyréce, a nagy bukó, az örvös bukó, a füstös réce, a kerceréce és a kontyos réce vadászatának vonatkozásában a Finn Köztársaság a Bizottság szerint nem tartotta be az irányelv 9. cikke (1) bekezdésének c) pontjában foglalt, a „kis számú [egyeddel]” kapcsolatos feltételt. Ezzel szemben a jeges réce tekintetében az említett feltételt Finnország betartotta.
- 49 A finn kormány elismeri, hogy az említett feltételt nem tartotta be a pehelyréce, a nagy bukó, az örvös bukó és a füstös réce tekintetében.
- 50 Ellenben, a finn kormány előadja, hogy a 2001. évi tavaszi vadászati idényben 1461 kercerécét és 2585 kontyos récét ejtettek el. E számokat az említett fajok átlagos éves halálozási arányával összevetve, a kercerécénél 0,8%-ot, a kontyos récénél 1,2%-ot kapunk. Mindkét faj esetében teljesül tehát az ORNIS bizottság által megállapított

meghatározó feltétel, amely szerint az elejtett madarak számának a faj éves halálozási aránya körülbelül 1%-ának kell megfelelnie. Ezen túlmenően, e fajok populációja a kimutatás szerint növekedést mutat.

A Bíróság álláspontja

- 51 Emlékeztetni kell arra, hogy az irányelv 9. cikke (1) bekezdésének c) pontja értelmében a vadászat csak akkor engedélyezett, ha a madarak csupán kis számú egyedét érinti (lásd a fent hivatkozott Ligue pour la protection des oiseaux és társai ügyben hozott ítélet 15. pontját).
- 52 Jelen esetben nem vitás, hogy az a feltétel, miszerint a vadászat csak kis számú egyed elejtését jelentheti, nem teljesült a pehelyréce, a nagy bukó, az örvös bukó és a füstös réce vonatkozásában. Annak vizsgálata marad tehát, hogy e feltétel teljesül-e a kercerécét és a kontyos récét illetően.
- 53 E tekintetben a Bizottságnak „A vadon élő madarak védelméről szóló 79/409/EGK irányelv alkalmazásáról szóló második jelentés” [COM(93) 572 végleges] címet viselő, 1993. november 24-i dokumentumában kifejtésre kerül, hogy – az ORNIS bizottság munkálatainak megfelelően – a „kis számú [egyed]” alatt az érintett

populáció teljes éves halálozásának 1%-ánál (átlagos érték) alacsonyabb számú elejtett egyedet kell érteni a nem vadászható fajok vonatkozásában, és körülbelül 1%-ának megfelelő elejtett egyedet a vadászható fajok esetében; a vándormadár-fajok tekintetében az „érintett populáció” azon térségek populációjára utal, ahonnan abban a térségben előforduló madarak fő csoportjai származnak, amelyben az eltérést – annak hatálya idején – gyakorolják.

- 54 Igaz ugyan, hogy az ORNIS bizottság által kidolgozott kis számú [egyed] kritériuma jogilag nem bír kötelező erővel, azonban a jelen ügyben, e bizottság véleményeinek tudományos tekintélye alapján, és mivel nincs más ezzel ellentétes tudományos bizonyíték, a Bíróság felhasználhatja azt viszonyítási alapként annak megítélése érdekében, hogy az alperes tagállam az irányelv 9. cikke (1) bekezdésének c) pontja szerinti eltérés alkalmazása során tiszteletben tartja-e azt, hogy az érintett madarak befogása csak kis számban történhet (lásd különösen a C-79/03. sz., Bizottság kontra Spanyolország ügyben 2004. december 9-én hozott ítélet [EBHT 2004., I-11619. o.] 41. pontját).
- 55 Márpedig megállapítást nyert, hogy 2001 tavaszán 1461 kercerécét és 2585 kontyos récét fogtak be az Åland-szigeteken. Ezenkívül az iratanyagból kitűnik, hogy az ORNIS bizottság szerint 1758 kerceréce és 2208 kontyos réce tavaszi elejtése megfelel az érintett populáció teljes éves halálozása 1%-ának, és ezért teljesíti azt a feltételt, miszerint az ORNIS bizottság meghatározása szerinti kis számú egyedet szabad elejteni.
- 56 Világos tehát, hogy az indokolással ellátott kiegészítő véleményben szabott határidő lejártakor az Åland-szigeteken befogott kercerécék száma az ORNIS bizottság meghatározása szerinti kis számú egyed küszöbértéke alatt maradt.

- 57 A kontyos réce befogott példányainak száma kisebb volt, mint az érintett populáció teljes éves halálozásának 1,2%-a. Figyelembe véve azt a tényt, hogy az ORNIS bizottság szerint egyrészt a vadászható fajok – mint a kontyos réce – vonatkozásában „kis számú [egyed]” alatt az érintett populáció teljes éves halálozása 1%-ának megfelelő nagyságrendű elejtett egyednek kell érteni, másrészt pedig azt, hogy nem vitás, hogy e faj populációja növekedésben volt, úgy kell tekinteni, hogy az Åland-szigeteken befogott kontyos récék száma nem haladta meg az ORNIS bizottság meghatározása szerinti kis számú egyed küszöbértékét.
- 58 Ebből az következik, hogy a kerceréce és a kontyos réce tavaszi vadászata esetében az indokolással ellátott kiegészítő véleményben szabott határidő lejártakor teljesült az a feltétel, miszerint a vadászat csak kis számú madár elejtését eredményezheti.
- 59 Az előzőekből az következik, hogy helyt kell adni a Bizottság arra alapított kifogásának, hogy a pehelyréce, a nagy bukó, az örvös bukó és a füstös réce tavaszi vadászata nem felel meg az irányelv 9. cikke (1) bekezdésének c) pontjában foglalt, a kis számú madár befogására vonatkozó feltételnek.
- 60 Következésképpen meg kell állapítani, hogy a Finn Köztársaság – mivel nem bizonyította, hogy a vízimadaraknak a szárazföldi Finnországban és Åland tartományban történő tavaszi vadászata során:
- a pehelyréce, a kerceréce, az örvös bukó, a nagy bukó, a füstös réce és a kontyos réce vonatkozásában teljesült az irányelv 9. cikke (1) bekezdésének c) pontja értelmében az eltéréshez szükséges, a tavaszi vadásztól eltérő, más kielégítő megoldás hiányával kapcsolatos feltétel, és hogy

- a pehelyréce, a nagy bukó, az örvös bukó és a füstös réce vonatkozásában teljesült az ugyanezen rendelkezés értelmében az eltéréshez szükséges, a vadászat kis számú egyedre korlátozásával kapcsolatos feltétel,

- nem teljesítette az említett irányelvből eredő kötelezettségeit.

61 A Bíróság a keresetet ezt meghaladó részében elutasítja.

A költségekről

62 Az eljárási szabályzat 69. cikkének 2. §-a alapján a Bíróság a peresztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. A Finn Köztársaságot, mivel jogalapjainak lényeges részében peresztes lett, a Bizottság kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére.

A fenti indokok alapján, a Bíróság (második tanács) a következőképpen határozott:

- 1) A Bíróság megállapítja, hogy a Finn Köztársaság – mivel nem bizonyította, hogy a vízimadaraknak a szárazföldi Finnországban és Åland tartományban történő tavaszi vadászata során:

- a pehelyréce, a kerceréce, az örvös bukó, a nagy bukó, a füstös réce és a kontyos réce vonatkozásában teljesült az Osztrák Köztársaság, a Finn Köztársaság és a Svéd Királyság csatlakozásának feltételeiről, valamint az Európai Unió alapját képező szerződések kiigazításáról szóló okmánnyal módosított, a vadon élő madarak védelméről szóló, 1979. április 2-i 79/409/EGK tanácsi irányelv 9. cikke (1) bekezdésének c) pontja értelmében az eltéréshez szükséges, a tavaszi vadásztól eltérő, más kielégítő megoldás hiányával kapcsolatos feltétel, és hogy

- a pehelyréce, a nagy bukó, az örvös bukó és a füstös réce vonatkozásában teljesült az ugyanezen rendelkezés értelmében az eltéréshez szükséges, a vadászat kis számú egyedre korlátozásával kapcsolatos feltétel,

nem teljesítette az említett irányelvből eredő kötelezettségeit.

- 2). A Bíróság a keresetet ezt meghaladó részében elutasítja.

- 3) A Bíróság a Finn Köztársaságot kötelezi a költségek viselésére.

Aláírások